

เล่าโดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.อารี วัลยะเสวี

ผมได้รับเชิญให้เล่าประวัติความเป็นมาของภาควิชาฯ ในระยะ 25 ปีที่ผ่านมา ถ้าเปรียบเทียบกับคนก็คือ ถึงวัยเบญจเพส ซึ่งเป็นวัยสำคัญมาก เพราะมีวุฒิภาวะที่สูง เป็นฐานรองรับสำคัญที่จะบอกถึงอนาคตของผู้คนต่อไป

คณะฯ และภาควิชาต่างๆ นั้นได้ถือกำเนิดเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาก่อตั้งเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2508 ถ้าจะเปรียบก็คล้ายกับได้ปฏิสนธิขึ้นและเจริญอยู่ในครรภ์จนถึงวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2512 จึงได้เกิดออกมา เมื่อมาหวนคิดถึงระยะเวลา 25 ปี ตั้งแต่เกิดเมื่อพฤษภาคม พ.ศ. 2512 เราก็ได้ภาควิชาที่เกิดครบกำหนด (full-term department) มี spirit ของการทำงานเป็นทีมระบบประสาทก็มีการประสานและสั่งงานดีพอสมควร อาจมีความหย่อนยานบ้างในบางเวลาและโอกาส แต่สามารถปรับตัวได้เร็ว ที่สำคัญคือ สมาชิกในกลุ่มกุมารฯ ของเรามีความกล้าที่จะ feed back ให้กับผู้ร่วมงานและผู้บริหารด้วยความบริสุทธิ์ใจ แม้ว่าภาวการณ์ในบางครั้งค่อนข้างจะเครียดบ้าง พวกเราก็จะจัดให้มีการสังสรรค์ในรูปแบบง่ายๆ ซึ่งเป็นการผ่อนคลายที่ได้ผลดี ผมนั้นได้อยู่ใกล้ชิดกับภาควิชาฯ มากกว่า 10 ปี เมื่อนึกถึงเมื่อใด มีความรู้สึกเป็นสุข และยิ่งมีมากขึ้นเมื่อได้ทราบถึงว่าภาควิชาฯ เราเป็นที่กล่าวขวัญ ยกย่อง มีแพทย์ที่สมัครมาเป็นแพทย์ประจำบ้านกุมารฯ มาก อาจารย์ได้รับรางวัลกันหลายคนในฐานะต่างๆ อาจารย์ของเราได้รับเกียรติเป็นวิทยากรในมหาวิทยาลัยอื่นทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งพวกเราทุกคนควรอย่างยิ่งที่จะภูมิใจและเป็นกำลังใจที่จะเสริมสร้างภาควิชากุมารฯ ของเราให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้นอีก

พวกเราทราบกันดีว่า การเจริญเติบโตของเด็กในระยะวัยก่อนเรียนมีความสำคัญยิ่ง ทั้ง physical growth and mental development ผมคิดว่าภาควิชากุมารฯ เราก็คล้ายคลึงกัน ถ้าการเจริญเติบโตในระยะแรกๆ ไม่ค่อยดี ย่อมจะมีผลต่อมาก็คือ ทำให้ตัวเล็กอาจเตี้ยแคระ ทั้งนี้เพราะไม่สามารถดึงดูดอาจารย์ใหม่ที่ดียุ่ มาร่วมงานกับเราได้ ย่อมนำสู่อาการแคระ และการเจริญทางสติปัญญาไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น ผมจึงอยากถือโอกาสนี้กล่าวถึงเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับอาจารย์ท่านแรกๆ ในช่วงเวลาก่อตั้ง เช่น อาจารย์ ม.ร.ว.จันทน์วิทย์ เกษมสันต์ อาจารย์ภัทรพร อิศรางกูร ณ อยุธยา (สกุลเดิมพรรณเชษฐ์) และอาจารย์ชวลิต ปรียาสมบัติ เป็นต้น สำหรับอาจารย์จันทน์วิทย์นั้น เป็นท่านแรกที่ผมคิดต่อและชักชวนให้ท่านมาร่วมงาน โดยประสบการณ์การเป็นอาจารย์ที่ภาควิชากุมารฯ ที่ศิริราชมาก่อน ท่านจึงเป็นกำลังใจสำคัญยิ่งของเราตั้งแต่เริ่มต้น อีกไม่นานท่านอาจารย์ภัทรพร และอาจารย์ชวลิตก็ได้มาร่วมงานเช่นเดียวกันในเวลาต่อมา อาจารย์กลุ่มแรกซึ่งกลับจากต่างประเทศก็ค่อยๆ ทอยมาร่วมงาน จำนวนประมาณ 10 คน ก่อนที่เราจะเปิดดำเนินการเมื่อพฤษภาคม พ.ศ. 2512 จากการที่พวกเรามาร่วมทำงานกันอย่างจริงจัง และจริงใจ จากความหลากหลายของประสบการณ์ ความรู้เฉพาะสาขา ตลอดจนความมีเสน่ห์ของแต่ละคน ซึ่งไม่ค่อยเหมือนกัน แต่พวกเรามีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ความเจริญของภาควิชาฯ จึงทำให้พวกเราทำงานกันเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับวงดนตรีที่มีความหลากหลายในเสียง ในความนุ่มนวล ย่อมนำมาซึ่งความรื่นรมย์ในการทำงานพร้อมกันไปด้วย

ที่ผมกล่าวมานี้ ผมได้ใช้ข้อมูลต่างๆ เช่น ภาควิชากุมารฯ ของเรามีอาจารย์ที่ลาออกไปน้อยมาก
ทุกๆ ปี จำนวนแพทย์ที่สมัครมาเป็นแพทย์ประจำบ้านกุมารฯ ยังเป็นที่น่าพอใจอย่างมาก อาจารย์โดยเฉพาะ
รุ่นแรกๆ จำนวน 10 กว่าคน ได้มีตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์ทุกคน อาจารย์ของเราได้รับรางวัลด้านครุฑดีเด่น
นักวิจัยดีเด่น ของมหาวิทยาลัยมหิดล ข้อมูลที่กล่าวนี้เป็นเพียงตัวอย่าง แต่พวกเราทุกคนน่าจะมีคามภูมิใจ
ในผลงานที่แล้วมา

สำหรับอาจารย์กุมารฯ รุ่นต่อมานั้น ผมก็ทราบมาว่าเต็มไปด้วยศักยภาพ ทำให้ผมและหลายๆ คนที่
เห็นกุมารฯ งามาธิบติมาตั้งแต่กำเนิด ก่อนข้างมันใจว่า อาจารย์รุ่นต่อมาจะสามารถนำภาควิชาฯ ของเราให้มี
ความเจริญมากขึ้นอีก เพื่อตอบสนองสังคมไทย เพราะเด็กไทยวันนี้ก็คือผู้ใหญ่ในวันหน้า

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.อารี วัลยะเสวี
อดีตหัวหน้าภาควิชากุมารเวชศาสตร์ พ.ศ. 2508-2523